

Scientia Sanctorum

Collecta Ex Meditationibus Ludovici De Ponte, Joannis Busaei, Joan. Suffren, Juliani Hayneufve, Et Antonii Gaudier, &c. E Societate Jesu, In Dominicis, Festa & ferias totius Anni digesta. Cum Indicibus duobus. I. In singulos dies. II. Ad Exercitia Spiritualia

Puente, Luis de la

Dilingæ, 1685

4. De unitate essentiæ, & Trinitate personarum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60588](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60588)

do, nisi à seipsa, non potest, ut nec infinitum à finito.

PUNCTUM IV.

I. **A** Estimandum est beneficium, quod Deus nobis de se revelaverit: tum ista, non excedentia humanum lumen, quo certius & sine errore à nobis perciperentur: tum alia, supra captum. *Incerta, & occulta sapientia tua manifestasti mihi.* Et ad hoc misit Filium: *Unigenitus qui est in sinu Patris, ipse enarravit.* I. Dei honestas in revelando ps 30. 8. Ioan. 1. 18.

II. Hinc gaudium concipiam de tanta gloria Dei mei, gratusque existam, quod se mihi revelarit. Deinde excitabo, exercebóque fidem, ideo credens, quia ipse revelavit. II.

III. Denique spem illuc perveniendi, ubi non amplius in ænigmate, sed aperte credita concipiam facie ad faciem. Quia in hac vita assequi possum clariorem mysteriorum intelligentiam, dum studeam mentis puritati. Nam *beati mundo corde: quoniam ipsi Deum videbunt.* III. Math. 5. 8.

MEDITATIO IV.

Quòd sit unus Essentiâ, trinus personis.

PUNCTUM PRIMUM.

I. **Q**Uòd sit unus essentiâ. i. quia unum est quantum bonum, in quo sunt omnes rationes boni: nam, si aliud ab illo esset, tunc careret ea ratione boni qua alterum ab ipso differeret: I. Deus non est unus.

feret: & ita non esset omne bonum, sed limitatum, ac proinde, non esset Deus. 2. In hac veritate fundatur debitum amandi Deum ex toto corde, & supra omnia, quia ipse est unum, summum, atque omne bonum, de quo participant creaturæ, quod habent bonitatis. Et ita sicut ex Deo sunt bonæ: ita propter illum diligenda bonitas ipsatum, non aliter: quod est amare ipsum bonum creatum in suo fonte potius, quam in seipso. Amat in seipso, non in Deo quando ratio amandi non est Deus ipse, sed sistit affectus in bono creato secundum se, quod facit omnis peccans: unde dicitur *frui utendis à D.* Augustino. Frui enim est ibi quiescere, non ad alia referre: oportet autem uti bono creato ad fruendum bono increato.

II. Quia unus tantum Dominus, & gubernator mundi esse potest: alioqui, si plures, dissidere possent voluntate, & alter alteri repugnare: ex quo mundi ordo non subsisteret. *Omne enim regnum in se divisum desolabitur:* quod si subordinatus unus esset alteri, jam non esset Deus, qui subiceretur: quia nec supremus Dominus. In hac veritate fundatur præceptum illud: *Dominum Deum tuum adorabis, & illi soli servies.* *Nemo potest duobus dominis servire:* quia possunt contraria præcipere: unde oportebit uni obedire, & alterum contemnere. Est igitur unus Deus, unus Dominus: uni serviam.

III. Unus supremus legislator, & iudex, & finis ultimus esse debet. Si plures leges, cuinam

quinam conformari oporteret? Si plures Iudei Deus legislator
ces, nulla foret suprema sententia. Si plures fines, unus non expleret, satiarétve hominem: & sic neuter esset finis ultimus. In hac veritate fundatur, quod una esse debet nostra intentio, & in unum tendens. Colligã, quàm infelices sint Idololatræ, qui unum Deum ignorant. Item qui, cum non ignorent, ventrem, aut pecuniam pro dijs colunt. Studebo cogitationes, desideria, studia omnia in unum dirigere: *Quid turbaris erga plurima? unum est necessarium.* Complectar omnes charitate non ficta, quando unum omnes habemus Deum, principium, finem: *Nunquid non unus Deus creavit nos? quare ergo despicit unusquisque nostrum fratrem suum?*

Deus legislator
supremus.

Luc. 10.
41.

Mal. 2.
10.

PUNCTUM II.

I. Quòd sit trinus personis, Hic debet caveri intellectus in obsequium fidei. Licet autem ita ratiocinari. Deus est infinitum bonum, in quo sunt omnes creaturarum perfectiones eminentius, absque imperfectionibus earundem: Igitur est *unum*, sine divisione, quæ est imperfectio; & *plures* sine diversitate, quæ est etiam imperfectio: nam, quæ diversa sunt, eorum quodvis caret alterius bono. Habent ergo unam essentiam, sapientiam, potentiam, voluntatem, & quidquid boni est, nec in eo dividuntur: sunt tamen plures, quo bono etiam societatis inter se fruuntur: & plures sunt per communicationem, qua Filius à Patre, & ab

I.
Deus unus & trinus.

utroque accipit Spiritus sanctus divinitatem: sicque illud etiam bonum in Deo reperitur, quod semet communicat, non ad extra tantum, per quandam participationem limitatam, sed ad intra etiam, per totius substantiæ communicationem.

Affectus

II.

II. Hinc primò concipiam admirationem ex incomprehensa maiestate: cuius si sapientia, & iudicia incomprehensibilia sunt, quomodo non ejus esse & divinitas? Domine, adauge fidem, quo valeam intelligere; intelligam, ut amem.

III.

Ioan. 17.

11.

III. Deinde concipiam gaudium de arctissima illa unitate inter divinas personas, quibus associari, & unum fieri, pro modulo cupiam. Nam & Christus ita oravit: *ut sint unum, sicut & nos unum sumus*. Id etiam fiet, si quemadmodum Patris & Filij, & Spiritus sancti est unum sentire, & velle: ita meum sit idem cum illis per omnia. Fiam etiam unum cum Superioribus meis, qui locum Dei tenent, conformitate iudicij & voluntatis, item cum fratribus meis, idem sapiendo & dicendo. Quare exprimam vivam imaginem illius unitatis & amicitiae, qua inter se divinae personae communicant.

PUNCTUM III.

I.
Modus
confide-
rãdi my-
sterii.

I. **M**odus processionis divinarum personarum. Pater intelligendo seipsum clarè & perfectè, format sui imaginem adæquatam, non accidentariam, ut quam format ho-

mo

mo rei conceptæ, sed substantialem, quæ sit idem cum substantia Patris intelligentis, quod in Deo nihil accidentale esse possit. Hæc igitur imago, ut prodiens à Patre concipiente seipsum, dicitur & est Filius. Et etiam Verbum, quia mentis quidam partus; & sapientia, quia per notitiam qua se Pater comprehendit, exprimitur. Hinc *splendor gloria, & figura substantiæ ejus & imago invisibilis* nominatur. Heb. I. 3.
Colof. I.
15.

II. Rursum Pater hanc sui imaginem contemplans, in eaq; communicatam cernens omnem suam perfectionem substantialiter, fertur in illam amore adæquato, hoc est infinito. Et vicissim verbum cernens in Patre eandem naturam, tanquam in principio communicante, pari impetu amoris impellitur: isque impetus reciprocus Spiritum S. spirat. Est enim ille impetus communicativus illius ipsius boni, in quod fertur, & communicando producit tertiam Personam divinitatis, quæ vocatur Amor, quia amando producit, & est amoris quasi terminus, seu amor terminatus. Nam & in creatis sicut intelligendo producit verbum, seu conceptus expressus: ita amando producit quædam in rem amatam sive propensio, sive magis quies, sed in creatis utrumque est accidens: in Deo autem est ipsamet Dei substantia.

III. Igitur ab una substantia quam Pater in se habet, & ex se, Filius autem & Spiritus sanctus per communicationem, dicuntur omnes tres, & sunt unus Deus, unus creator, unus

II.

III.

sanctificator, unus glorificator. Sunt autem ab æterno omnes, quia non liberè, sed naturaliter, eo quod est Pater, generat, ipsèque, & Filius spirant. Idcirco nulla est inter personas prioritas existentiae, sed ordo tantum processionis. Quia verò omne ac infinitum bonum in se continent, non opus habent creaturis ad partem aliquam felicitatis: sed sui boni inamissibili possessione beatæ sunt, quo fruuntur comprehendendo invicem, & amando ex omni æternitate.

Colloquium ad Patrem.

I. *Is. 66.* I. Approbando quod ait: *Nunquid ego, qui alios parere facio, ipse non pariam?* parit autem unicum, non plures filios: quia est generatio adæquata, qua totum esse communicat: non simile, sed idem omnino. Neque idem pluribus communicare potest generando: quia una est tantum sui ipsius notitia, & comprehensio, qua gignit, non alia, atque alia: & ita semel dicit Pater quod comprehendit, non sæpius; proindeque unum est tantum illius Verbum, & Filius.

II. *Prov. 10. 1.* II. Porro, ô Pater æterne! quantopere tibi complaces in hac generatione, in hoc Filio? Nam si *filius sapiens latificat patrem*, quanto hic magis te, cum sit ipsa sapientia? ideo in Jordane, & in monte testificatus es: Quia *hic est Filius meus dilectus, in quo mihi bene complacui*, *Matt. 3. 17.* Et ad ipsum ait, *Filius meus es tu: ego hodie genui*, *Ps. 2. 7.*

nui te : istud hodie omnem continet durationis differentiam, præteritum, præsens, & futurum : quia æternitatem significat. Ergo ab æterno, & nunc, & in perpetuum gignis filium : quia semper manet, & est illa notitia, & comprehensio, qua procedit ex te Filius. Quin in nobis, postquam mens nostra formavit verbum intelligendo, dum hoc permanet, à mente formante procedit : desinit autem, cum mens desinit formare. Tu autem, Pater æterne, nunquam desinis, neque desinere potes comprehendere te : atque ita producis verbum indefectibile, prout tu ipse es : *Verbum enim Domini manet in æ-* 1. Pet. 1.
ternum, hæc est paternitas, à qua *omnis pater-* 25.
nitas nominatur in caelo, & in terra. Ad exemplar *Eph. 3.*
istius nos quoque efficiuntur adoptione filij, fra- 15.
tres autem Christi. O totus mundus transeat in adoptionem tuam, Pater æterne ! ô Pater luminum, cujus splendor est Filius tuus, per hunc, propter hunc illumina cor meum, ut *co-*
gnoscam te verum Deum, & quem misisti Jesum 10an.
Christum : quo sim filius lucis, & aliquando 17. 3.
te videam in lumine tuo facie ad faciem.

Colloquium ad Filium.

O Fili æterni Patris, & Fili unigenite, quam tibi congaudeo de hac Filiatione, qua es unus Deus cum Patre ! Verè es unigenitus : non modò, quia unus, sed quia nec esse plures potuerunt : quia non ex parte Filius, sed ex toto ; Deus de Deo. Tu vera imago Patris, totum

adæquate repræsentans : quia per id es imago Patris, per quod Pater est Deus. Ille enim, dum contemplando se, exprimit sui Verbum, & imaginem suam, tibi divinitatem impertit : ut per hanc ipsam tibi communicatam repræsentens Patrem, à quo accepisti divinitatem. Quare tu es imago consubstantialis, Patrique æqualis. Quod si unigenitus & hæres, verè unicus hæres, qui totum, quod habet Pater, accepisti. O sim ego ex participibus tuis ! Utrique si filius existam, etiam hæres, sicut dicit servus tuus.

Rom. 8. 17. Quod si filij, & hæredes; hæredes quidem Dei, cohæredes autem Christi.

O unigenite, qui es in sinu Patris : & nunquam ab ejus recedis sinu ! ibi penetras secretum Divinitatis, & planè comprehendis, ibi amas pro eo, quod est infinitum bonum, ibi gaudio frueris tanto, quantus est Deus : hac sinus tanto melior quàm Abrahæ ! ô illic recipi merear, atque in idipsum requiescere ! Mememento quod dixeris : *Volo ut ubi ego sum, illic sit & minister meus.*

Ioan. 12. 26.

In hoc sinu existens, & amoris Patris tui indulgens, una cum illo producis Spiritum sanctum, qui est Amor utriusque consubstantialis. O spiratio beata ! ô amem ! ô spirem amorem ! Flamme fiat igne charitas, accendat ardor proximis.

Collo-

Colloquium ad Spiritum sanctum.

TU es per excellentiam Spiritus, vitam à Patre & Filio accipiens, qua illi vivunt, quæ est divinitas ipsa : accipiendo autem gaudes, prout illi dando, omnes pati & uno gaudio gaudentes, quia unus est is Deus, & de uno gaudetis bono, quod ipsimet estis.

Procedis, ut impulsus quidam ; quia amando spiraris à Patre & Filio : sed non ideo foras prodis, sed in utroque manes. Procedis enim, ut amor Patris ad Filium, & vicissim Filij ad Patrem : & cum intra Deum procedas, & in eo maneas, necessariò es Deus.

Vocaris *sanctus*, quia es amor divinus, qui est vera sanctitas. Certè nos eo sancti sumus, quòd Deum amamus, sicut oportet. Hujus igitur amoris inspirator, cum sis ipsemet amor, singulariter *sanctus* diceris, quippe fons sanctitatis.

Vocaris per excellentiam *Donum*, quia *charitas Dei diffusa est in cordibus nostris per Spiritum sanctum, qui datus est nobis.* Tu ergo donaris nobis, quando charitas donatur. Dona te mihi libenter, liberaliter : dilata cor meum, ut impleatur à te, & de te.

PUNCTUM V.

QUòd oratio mentalis ad similitudinem istius mysterij conformari debet. 1. ut mens Deum, quoad fieri potest, perfectè concipiat

I.
De mentis oratione ad similitudinē intra Trinit.

intra se ipsam, & in ea contemplatione perseveret. 2. ut in apprehensam bonitatem totus ferar per amorem, eique inhæream, ut sponsa :

Cant.

3. 4.

1. *Joan.*

3. 2.

1. *Cor.*

13. 9.

3.

Inveni quem diligit anima mea, tenui eum, nec dimittam. Hinc sequetur fruitio, & gaudium, quale promittitur in cœlo, ex similitudine divina. Ibi enim similes Deo erimus, *quia videbimus eum sicuti est*, quam similitudinem nunc ex parte assequi possumus, sicut *ex parte cognoscimus, & ex parte prophetamus* 3. sicut divinæ personæ ineffabiliter sibi inhærentes, unum habent velle, & sentire : ita ego per hanc cum Deo internam communicationem non aliud velim, quam quod ille. Et quia Deus sic intra se sibi sufficientissimus est, ut tamen ad creaturas se diffundat : ita ego cupiam alijs quoque prodesse. Hoc vocatur otium animæ, quia vacat strepitu, & sollicitudine exteriorum; & est negotium omnium longè præstantissimum, ad quod invitamur : *Vacate & videte quia ego sum Deus.*

1. *Joan.*

5. 7.

Gen. 1. 6.

Tres igitur sunt, qui testimonium dant in cœlo, Pater, Verbum, & Spiritus sanctus : ipsi testificantur de se, ut in mundi creatione & præcipuè hominis, quem fecerunt ad imaginem & similitudinem suam, in Christi Baptismo, & Transfiguratione.

